

FOAIE

пептръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 20.

Luni 18. Maiu.

1842.

ФАТА НЕГЪЦТОРЪЛЪИ.

Новелъ Историкъ.

(Капет.)

Kamiola voi съ се аръиче де испоавъ пе цепенки paintea Pigi, dar вьнъл Пиетро о сприжини сьрѣтъндѣи фьрѣтеа, дрепт семп ал дпфьрѣдирѣи, ши ка кьмпат маї вьтрьдп. Апої о дптревѣ кьнд хотьраце еа а се сьрва зїоа кьвѣнїи?

Еа арѣтѣ кь дпвїнтоареа сьптѣмъвъ съ сьвѣршеа времѣ жалеї татълѣи сьѣ, ши Piga хотьрѣ дела сїне, ка дп лъпеа че зрша дьпъ ачееа време, съ фїе пьпта ши дпторкьндъсѣ спре фрателе сьѣ дї зїсе: — „Прїнцъле еѣ воїѣ фї кь тоатъ кьртеа теа пьптанш, акьм дптовьрѣшацедї мїрѣса акасѣ.“

„Ертаре преа мїлостїве Doamne, апѣкѣ де лок Kamiola.“ Дьпъ ачесте дптъмплате дптре пої еѣ рог сь порьвчїдї ка прїнцъла сь пѣ тѣ маї поатъ vedѣ de кьлт пѣмаї дпайнтеа алтарьлѣи!“

„Кьм веї похтї, зїсе Piga, д. в. сьптедї чѣ сьпьратъ, ши аша аведї дрептъла а хотьрѣ сїнгьрѣ кондїцїїле.“ Аша порончї зьнїа дїп сьветнїчї сьї а пѣтрече пе прїнцеса мїрїасѣ пьпъ ла палатъла еї.“

Бьтрьдпа Никола Тьрїнга ера кьпрїнсѣ

de о веселїе песпѣсѣ, ши кьм плекѣ сьлжвашъла кьрдїї, каре ле петрекъсе, дпдатъ дпченѣ прегьтїрїле де пьптъ, iar фїе-са дпврьдїшїndo о рьгѣ ка сь пѣ о пепъчївїаскѣ кь нїчї о дптреваре дптрѣ ачѣста, чї сь факъ кьм ва гьсї сїнгьрѣ нѣ кале, void ea а петрече лїнїдїтѣ ачесте зїле дп кьвїоасе рьгьчїкнї ши дп евлавїоасе дптрепрїндерї.

Воїнда Kamioli ера леде пептрѣ тѣса, ши сьрмана вьтрьдпа окьпатъ кь прегьтїреа челор тревїнчїоасе, пѣї маї рьтѣпнеа време сь обсервезе пе фїе-са.

Дела сьрвареа зїмеї Сф. Петрѣ, ши пьпъ ла зїоа пьндїї, Kamiola нїчї пѣшї пьрѣсї odaia еї, нїчї пѣ вої сь прїїмеаскѣ пе нїменеа ла еа, афар декьт пе ачел вьтрьдп сьветнїк ал Pigi, каре венеа трїмїс де ел спре а черчета пе фатъ, ши а ажьта вьтрьдпелї маїчї ла прегьтїрїле де пьптъ.

Льнїа ча хотьрѣтѣ авїа сь ївї, ши Kamiola одатъ кь зїоа стрьлвчїт дпврькатъ ка мїреаса зьнї прїнц, дптрѣ дп одаїа маїкїсї, ачї дпченъвїнд paintea Nikoli, о рьгѣ аї їерта орї че сьпьраре iar фї пьтѣт прїчїнзї вреодатъ, ши дї черъ вїне кьвдптареа еї чеа де матъ. Кь лавьрѣтї де вькьрїе дпврьдїшѣ порочїта матъ пе ївїта еї фїїкѣ ши вїне кьвдптъндѣо

о джкредингъ, въ еа пѣ авеа нѣмѣк де іер-
тат въней фѣйче, каре пѣи грешнѣе нѣмѣк;
ши ла зрѣтъ о лѣтъ де тѣмъ ши о дѣсе
дн сала чѣ дѣподовѣтъ къ германе ши къ
кѣзнѣ де флорѣ, знде о ащента оаменѣ
Рѣгѣ че ера трѣмѣши а о дѣсоцѣ ла вѣсе-
рѣкъ. Дѣфѣдѣшареа еѣ чеа маѣестоасъ дѣ
фѣкъ пе тодѣ сѣ се мѣнѣнезе, ши дѣпъ
салѣтѣрѣме чеѣ фѣкѣрѣ, апоѣ плекарѣ ла
вѣсерѣкъ. —

Дѣпаѣнтеа зѣши вѣсерѣчѣ дѣтѣмѣнѣ
Рѣга пе мѣреасъ дѣкѣнѣзѣрат де тоатъ кѣр-
теа са; монарѣл весел апѣкъ тѣмъла Ка-
мѣолѣ ши о дѣсе паѣнтеа алтарѣлѣ, знде
мѣтрополѣтѣл Рѣгатѣлѣ дѣверѣкат дѣ тоа-
тъ помпа о ащента. Рѣга кемъ пе фрате-
сѣѣ, ши кѣнд се апропѣе прѣнѣдѣл Орландо
де мѣрѣсѣ, похтѣ пе мѣтрополѣтѣл а дѣ-
чене кѣзнѣл.

Акѣм сѣ рѣгѣ Камѣола де мѣтропо-
лѣтѣл ши де Рѣга а і се да пѣдѣнѣ аскѣл-
таре, ши арѣдѣкѣндѣши къ тѣмъдрѣе капѣ
дѣченѣ а зѣче къ зп топ ашезат: „Де аш
фѣ прѣѣмѣт, фѣрѣ а тѣ желѣтѣ, дѣспредѣл
че мѣ сѣа фѣкѣт де кѣтре прѣнѣдѣл, прѣн
лепѣдѣреа тѣмънѣ меле, аш фѣ дат прѣлеж
кончѣтѣдѣенѣмор мѣѣ, сѣ сокотѣаскъ къ еѣ
прѣн врео скѣндалѣтѣе мѣ ам прѣчѣнѣвѣт
пердѣреа тѣмънѣ лѣтѣ. Еѣ тѣам дѣдрѣнтат
дар ла маѣестатѣ воастрѣ ши мѣ ам кѣ-
дѣгат дѣтреага дрѣнтатѣ, прѣкѣм мѣ ам
фост дѣкѣнѣвѣто. Дрѣнтѣрѣме меле сѣлѣт
акѣм кѣпоскѣте, кѣрѣдѣенѣа пѣртѣрѣѣ меле
естѣ де оѣдѣе доведѣтъ, маѣ мѣлѣт пѣ чер
еѣ дѣналѣе Доамне, еѣ пѣ пот, еѣ пѣ воѣѣ
а фѣ содѣа вѣрѣватѣлѣ кѣре прѣн кѣлкареа
челор маѣ сѣнѣте жѣрѣмѣнѣте, ши а паролѣѣ
сале де кавалер, сѣа фѣкѣт пѣврѣдѣнѣк де
мѣне, еѣ пѣ л маѣ пот пе ачѣста прѣнѣдѣл,

ши аша нѣчѣ пѣѣ пот да а теа тѣмълѣ. —
Банѣ рѣскѣтѣмѣрѣрѣѣ че ѣам пѣлѣтѣт пѣнѣтрѣ
ел еѣ дѣ дѣрѣеск ка зп прѣсент дѣн пар-
тетѣ. — Не мѣне дѣсѣмѣ ши старѣа че мѣ
маѣ рѣтѣмъне, аѣчѣ де фацѣ къ пѣсторѣл
леѣнѣ, дѣ ачѣст лок сѣлѣнт, дѣн лѣвера теа
воѣе, фѣрѣ а фѣ сѣлѣтъ де нѣмѣк, тѣ кон-
сѣнѣдѣеск прѣа пѣтернѣкѣлѣ Дѣмѣнезѣѣ.“
Дѣпъ ачѣсте ворѣе се арѣнкѣ пе цѣпѣкѣ
дѣпаѣнтеа алтарѣлѣ. —

Енерѣѣа че о прѣчѣнѣвѣ ачѣстѣ ворѣѣре
сѣ поате пѣмаѣ кѣцѣта, ѣар нѣчѣ дѣнѣтрѣ
кѣп дескрѣе. Монарѣл, Мѣреле, Кѣртеа
дѣнѣтреагѣ, ши кѣар маѣа Камѣолѣ рѣма-
сѣрѣ дѣнѣтрѣо мѣтеаскъ дѣмѣнѣтрѣре, мѣтро-
полѣтѣл фѣ чел дѣнтѣлѣ кѣре сѣ десметѣчѣ,
ши апропѣнѣдѣсѣ де дѣнѣценѣкѣѣата фѣчѣоарѣ,
о дѣнѣтрѣвѣ, даѣа а кѣцѣтат еа кѣ десѣвѣжѣр-
шѣре, асѣпра пасѣлѣтѣ кѣре воѣенѣе сѣ л
факѣ, ши кѣре ла зрѣтъ пѣ маѣ поате фѣ
дѣсѣнѣнѣдѣат? Ла кѣре дѣ рѣспѣнѣсе, къ еа
шѣ а лѣат прѣа вѣне сеаѣа, фѣнѣндѣѣ ачѣ-
ста сѣнѣгѣра ѣдее, де кѣнд сѣа дѣкредѣнѣгат
къ лѣтеа пѣмаѣ поате авеа нѣмѣк ѣнѣтере-
санѣт пѣнѣтрѣ еа.

Акѣм лѣтъ Рѣга ворѣа, ел дѣ ворѣѣ кѣ
вѣлѣнѣдеѣе, рѣгѣнѣдѣо сѣ ерте пе фрателе
лѣтѣ ши сѣѣ дѣрѣѣаскъ а еѣ тѣмълѣ. Дар
фата пѣгѣдѣиторѣлѣ пѣ прѣѣмѣтѣ, чѣ арѣтѣ къ
еа а ертат пе прѣнѣдѣл Орландо дѣн тоатѣ
ѣнѣма ши дѣн тот сѣфлетѣл, дар нѣчѣ одаѣт
пѣ поате еа а фѣ содѣа зѣнѣ вѣрѣват, каре
пѣа воѣт дѣкѣт рѣшѣнеа еѣ.

Задѣрнѣче рѣмасѣрѣ тоате дѣнѣчеркѣ-
рѣме ши повеѣеле монарѣлѣтѣ, тоате рѣгѣ-
чѣнѣнѣле тѣсѣ; пѣнѣтрѣ-къ Камѣола кѣм сѣнѣдѣѣ
къ лѣкрѣтѣмѣе чеѣ дѣн зрѣтъ, фаѣа і сѣ тѣѣа
ѣнѣма, черѣ ажѣторѣнѣга мѣтрополѣтѣлѣтѣ,
лѣнѣнд ворѣа, опрѣ пе тодѣ чеѣ де фацѣ,

спре а съ май іспіті съ хръпеаскъ не о
міреасъ че ера а вісерічій. Pîga ші madam
Нікола, съ плекаръ повеції архіерезлѣі,
ші ачеста пріімі жъръмжнтѣл фетеі пегъ
ціторълѣі дпайнтеа алтарълѣі, каре съ дп
кпнъ не сіне къ тоате але еі лѣі Dămне
zeй, ші аша дѣпъ а еі черере фъ дѣсъ де
кіар мітрополітѣл deadрептѣл дпн вісерікъ,
ла о тѣпъстіре де майчі дпн челе май ве
стите але Січіліеі; фінд къ еа пѣ воіа а
съ май дптоарче акасъ. — Дп ачѣ тѣ
пъстіре знде о зртасе ші майкъса каре
пѣ воіа съ се деспаруъ де драга еі фійкъ,
дп скъртъ време дпші довънді дптреага
лініще а сфлетѣлѣі; ла сфінціреа еі ка
міреасъ а лѣі Хрістос, съ афлъ де фацъ
Pîga, реціна ші тоатъ къртеа съвѣршіп
дѣсъ ачѣстъ церемоніе реліціоасъ, къ пом
на че есте обішпвѣтѣ пѣмай ла персоанеле
фаміліеі рігале.

Прінцѣл Орландо, а кърѣі трѣѣіе фъ
дпфрѣятатъ де о фацъ де пегъцітор дп
вілеаг, де фацъ къ тоатъ къртеа, пѣмай
пѣтѣ сѣфері окара са; ел пѣръсі де існоа
въ локъл пацдеріі, мергънд ла Спаніа спре
а'ші зѣта дп пѣмжнт стрѣп, дп сгомотѣл
артелор, рѣшпнеа че о пѣдїсе дп патріа
са; аколо ажънгънд дп чеа дпнтѣі лѣптъ
дп каре съ вътеа ка зп десперат фъ пе
теріт аша де греѣ де о лапче връжтаншѣ,
кът дп пѣдїпъ чѣсърі дѣпъ че съ рѣпї
дпші дете сфлетѣл.

Кънд азї Каміола вестеа тордїі лѣі
Орландо, о адѣпкъ меланхоліе стѣпжні
сфлетѣл еі, каре дпкъ пѣстра ікоана чѣ
къ вїі трѣсърі дпкпнвѣтѣ а ачестѣі непо
рочїт; дар тѣріа дѣхълѣі еі дп вені ші а
стѣдатъ дптрѣ ажѣтор ші адѣпъндѣші тоате
пѣтерїе сімцірілор сале, съ рекомъндї

къ тотѣл реліціоаселор еі дптрепріндерї;
вестеа тарей кѣвїнде а мілостепїлор еі,
ші дпдепліпїреа даторїлор челор сфїпте
але реліціеі, че ле съвѣршіа къ чеа май
кѣвіоасъ сімплітате ші вълѣдеде, се обці
дп тоатъ Січіліа ші тѣпъстіреа къ сателе
дп вечпнате каре съ цїнеа де еа, фѣрѣ фе
річїте сѣвт дпгрїжіреа ачещїі фїпнде, пе
каре тодї о кредеа де сфѣптъ. Спгърѣ
реціна о черчета адеце ка пе о сор, ші
сфатѣрїле еі ера прііміте ка піще дпсѣ
флѣрї черещї.

Сѣжршіт. де Ст. Стоїка

НАЦИОНАЛИТАТЕА ШІ ПАТРИА.

(Капет.)

Декънд с'аѣ формат статѣрї дпн май
мѣлте попоаръ ші віде, — дѣла векїа мо
нархіе Асіріапъ пѣпъ ла чеа францезъ а
лѣі Лодовікѣ XIV., — гѣверпеле, пе лѣпгъ
наза ші грїжеа де челе обштеншї але
статѣлѣі, с'аѣ сіміт а респекта ші а крѣца
пе чеї дп нарте осебїці къ віда, къ лімба
ші къ обїчеїзрїле лор. Прекънт май де
мѣлт Дпнпѣратѣл Асіріеі, — каре ші лѣ
дїсѣ дппѣрѣдїа дѣла Індѣ пѣпъ ла Етіо
піа ші domпіеа несте 127 Цѣрї, — дп
дрепта скрісорїле сале, дп фїешкаре Царѣ
дѣпъ скріпѣтѣра еі ші кѣтрѣ фїешкаре
попор дп лімба лѣі (Естер I., 22); —
ашеа ші Лодовік XIV., дѣпъче а кѣштї
гат Елсацѣл, а дптемеїат дп Парїс о
канцеларїе цертанъ къ консіліарї цертанї
ші пѣзпмаї кѣртѣзіа прїп еі дп лімба церт
танъ тревїле ачестеї провинчїі цертане,
чі а сѣдїпѣт ші осевїтеле дрептѣрї дп
фїешкаре цїпѣт ші ораш, ші дп Страсѣзѣр

*)

дписаниверситатеа цертанъ. — Аста а цинт пълъ ла револѣція французъ, не каре, дптръ тоате кѣте а фѣкѣт ші кѣт а фѣкѣт, астѣзі пѣтаі чеі політїеште тѣрвѣчїді о прївѣскѣ ва о дпайнтаре, — ка о пропѣшіре. Кїар дп кѣтпѣл лїбертѣуей ші іndїvїдѣмалїтѣуей сѣфлетештї ші оменештї, револѣція французъ, прїп пѣлѣчїреа са де о лїбертате, де о потрївїтате ші де о дпфрѣдїре зпїверсалъ, а дптѣпекат тоатъ адевѣрата дпцелепчїзне оменаскѣ, каре дпцелепчїзне а арѣтат тотдеазпа, кѣт прїптр'о грїже кѣ-мїнте, осевїтеле попоаръ ші фелѣрїтеа органїсмѣлї ші а вїеуей лор, се потѣ дѣче ла зпїтате; дпсѣ еа — револѣція французъ, — аместекѣнд зпїтатеа кѣ зпїформїтатеа, дїп непрїчепере ші дїптр'о некѣтпѣтатъ драгосте кѣтръ тот че ера пѣтаї французескѣ, с'а сѣклат врѣжтѣшенште дппротїва тѣтѣлор деосевїрїлор дп вїада попоарѣлор де прїп прецїзр, прекѣт ші дппротїва деосевїрїлор дп лїмѣвъ, дп пѣртаре, дп овїчеїзрї, — дѣрѣпѣнѣнд, деснаціоналїзѣнд ші десвреднїчїнд!

Дѣпъ о скѣртъ аватере ла Елсац (дп Франція), знде зїче кореспондентѣл, кѣ дела револѣціе дпкоаче, поате ведеа чїнева пѣлъ дп зїба де астѣзі, кѣт ла жѣдекѣторїї Цѣрапѣл ші Орѣшанѣл сѣпт аскѣлтаді ші жѣдекаді дптр'о лїмѣвъ, не каре еї пѣ о дпцелегѣ, де кѣтръ жѣдекѣторї, карїї пѣї дпцелегѣ не еї, — апої ворвеште маї дпколо астѣел:

„Ачеастъ зртаре есте револѣціонарѣ ші варварѣ тотдеодатъ, — ба дпкѣ о варварїе, каре, — орї ші кѣт се ва аскѣнде сѣпт маска чївїлізаціеї ші а дпайнтреї, — се потрївеште пѣтаї кѣ веакрїле челе

маї де пайнте де векїл Апвер дела Сѣса: Дп варварїа ачеаста се афлѣ тоді ачеїа, карїї порпескѣ ашеа, прекѣт Магїарїї дппротїва Славїлор ші Цертанїлор (ші Ротѣнїлор), прекѣт Рѣшїї дппротїва локїторїлор дїп провїнчїле полонезе*) ші дїп челе Цертане дела тареа ресѣрїтеапѣ (Ostsee) ші прекѣт Данїї дппротїва локїторїлор дїп Холстайн. Дїп протївѣ Елвѣціа, дп каре не лѣпгѣ тѣлте неовлїте ші дпкѣркате, чїркѣлеазъ тотѣшї о вїацѣ аѣерѣ, фелѣрїгѣ ші фїреаскѣ, — ачеастъ Елвѣціе кѣ дппрезпареа вїделор Цертане, Франзеце ші Італїене дптр'ѣна патрїе ші дптр'ѣпѣл стат, дѣ ачелор пештївторї, орвїді ші дешердї фазрї де націоналїтѣді ші патрїї, прекѣт ші патриотїсмѣлї лор челїї корчїт (каре есте зп фїїѣ патѣрал ал сілеї ші ал прежѣдеуѣлї), — ле дѣ зїкѣ Елвѣціа ачестора о лекціе фолосїтоаре, ка сѣшї адѣкѣ аїпте де векїа дпцелепчїзне де стат: кѣ адекѣ спре а пѣне дп лѣкраре ідеаа зпїтѣуей політїе, пѣ е де тревзїпцѣ а жертфї не алтарѣл еї, — ка не алтарѣл зпїї Молох дїп веакѣл пострѣ, — кїар не фїї сѣї. — Дп адевѣр есте зп лѣкрѣл трїстѣ ші дпфїорѣтор, а ведеа зп пеам, каре токмаї акѣт се кѣзпеште кѣ деапѣлѣл ші невѣнжїосѣл материал ал лїмѣвї сале, кѣт кѣ о тѣпѣвъ фѣзреште регѣлї де лїмѣвъ ші кѣ чееалалтѣ сілеште не челелалте пації ка сѣ ле прїїмеаскѣ ка о фїїпцѣ де о націоналїтате поаѣ ші сѣ се ланеде де а са націоналїтате! — — —

*) Ашеа дар — вїне сѣ дпсетпѣт, — варварї сѣпт ші ачеїа карїї вор сѣ штеарѣ ші пѣтаї діалектеле зпѣї лїмѣве, кѣчї полонеза есте пѣтаї зп діалект ал лїмѣвї славоне. Трад.

Къ дп ачаестъ рѣтъчѣтъ порпире гѣ-
верпѣл Австріеі п'аре нічі о парте, есте
дпведерат; ші респектѣл ші крѣдареа къ
каре трактеазъ интереселе націонале, літ-
ва, літературѣ, обичеіѣрїме ші історїа на-
ціоналѣ дп Боеміа ші дп Рїгатѣл Лом-
бардо-венетїк дп Італіа, доведеште, къ
Монархїа Австріеі дїне ші дп пѣнтѣл. а-
честа традиція деспре ачаеа векіе дпцеле-
пчїзне де стат.*) Грешеала, дп каре а
кѣзѣт дпцѣратѣл Іосїф, п'а дїнѣт мѣлѣт.
— Прѣсіа кѣтрѣ лімба Французѣл дп Neu-
schatel, пѣ с'а пѣртат алѣѣл, декѣт крѣ-
дѣл ші респектѣл; ші ѣртареа еї а-
жѣт къ Полонезїї сѣї дїп Посеп дп прї-
вїнда лімбаей ші а націоналітѣѣей лор, —

дппротїва темеіелор політїче але Рѣсіеі,
— аратѣ дпведерат, къ ші дп Прѣсіа а
прїнсѣ рѣдѣчїпъ ачаеа сѣпѣтоастѣ ші сіпгѣ-
рѣ — мѣпѣтѣоаре політїкѣ. Тот ашеа
нѣдѣждѣім ші деспре Данїа дп Шлесвїг
ші Холстайн. Сведїа дп Померанїа п'а
кѣзѣт нічі одатѣ дп віна ачаеста.

Дпсѣ де време че націоналістѣл ток-
маї ажѣт дп зілеле поастре челе де ре-
дптінерїре, дпші рїдїкѣ капѣл претѣтїнде-
неа ші чере а фї респектат ка одїноарѣ,
— ші ачаеста дп мѣсѣра, дп каре оате-
пїї чеї лѣмінатїї аѣ ажѣнс а прїчепе, къ а
се дїнеа політїченште де ѣп стат пѣ дп-
сепнеазѣ а се десѣрѣка чїнева де еlemen-
тѣл сѣѣ націонал ші авѣміт де лімба са ші
дппрезѣпъ къ еа де тот че поате фаче пе
ом преціос дп окїї сѣї ші дп окїї алтора:
дрепт ачаеа есте а нѣдѣждѣї, къ дп локѣ-
рїме, внде с'аѣ івїт асепене лѣпте, ші авѣ-
міт дп Ынгарїа, (ші дп Ардеал) Ыерманїї
ші Славонїї (ші Ромѣнїї) амерїндадїї дп
націоналітатеа лор ші деосевїт дп лімѣл,
прїп іспїта ачаеста къ атѣт маї кѣрѣл ші
маї лѣмінат вор кѣноаште, ачаеа, че лі се
кѣвіне а фаче дп ачесте дппреціѣрѣрї;
дар тотдеодатѣ нѣдѣждѣім ші ачаеа, къ
партеа чеа маї повїлѣ ші пѣтаї дпше-
латѣ а Магіарїлор, треzїндѣсе дїп ачаестѣ
грешеалѣ ка дїптрѣп вісѣ дешерт, дптѣ-
рїреа Ынгарїеі о ва кѣзѣта прїп алте мїж-
лоаче, ші пѣ прїп сілнїка апѣсаре а ачелор
че къ лімба, обичеіѣрїме ші фїреа се деосе-
векѣ де еї, ші къ ва дпчепе а респекта
омепеште ші дпцелепдеште деосевїтеле
elemente націонале. Нѣтаї де ачїї ле ва
їсворѣл лор, пѣтереа, крештереа ші стїма
лѣкрѣлвї ші а націоналітѣѣей лор, дп вре-
ме че пе дрѣмѣл челалалт пѣ вор аѣла де-

*) С'а вѣгат де сеашѣ, къ Ромѣнїї дїп прїпчї-
пателе дела Дѣпѣре, сѣпѣт дп адеѣѣр дп
пѣререа ачаеста, къ гѣверпѣл Австріеі ар фї
де прїчїпѣл дп пѣнтѣл ачеста; дпсѣ нічі декѣт.
Дпцѣратѣл Австріеі, дп Ынгарїа домпеште
ка Рїгѣ, дп Ардеал ка Прїпѣл; амѣндоаз
ачесте Дѣрї Ынгарїа ші Ардеалѣл аѣ коп-
стїтѣціїле (регѣламентеле) сале: ашеа дар
дпцѣратѣл Австріеі, дп Ынгарїа Рїгѣ, дп
Ардеал прїпѣл есте дп ачесте доаз Дѣрї
монарх копстїтѣціонал, прїп ѣртаре мѣрѣ-
пїт, — рестрїнсѣ. Порпиреа де магіарїзаціе
есте фѣкѣтѣ дп діетеле сѣѣ обштеншїле а-
дѣпѣрї але ачестор доаз Дѣрї, іар пѣ дела
ѣрте; еа есте фѣкѣтѣ де кѣтрѣ ѣеперадїа
магіарѣ чеа тѣпѣрѣ, каре гѣсїнд дп Магіарї
ѣп пѣвлїкѣ преа мїкѣ пентрѣ поаѣа літера-
турѣ Магіарѣ, ар вреа сѣ дпмѣлѣдѣаскѣ пѣ-
мерѣл четїторїлор де кѣрѣдї зпгѣрештї, прїп
магіарїзареа челордалте пації. Дакѣ п'ар
їзне мѣна пе інімѣ ші ар вреа сѣ грѣаскѣ
адевѣрѣл, с'ар ведеа къ ачаеста есте адеѣѣ-
рата касѣ: кѣчї орїшї кѣте темеіѣрї адѣкѣ
еї пентрѣ дпдрептареа порпиреі лор, тоате
сѣпѣт дпфрѣпгтате де історїа тѣтѣлор веакѣ-
рїлор.

кѣт зръ ши пидечі. Атѣчї ши пѣмаї а-тѣчї вор гѣсі еї сїмпатїе дн дреапта ши лѣмпата Цертанїе, каре сїмпатїе ле есте лор фолосїтоаре ши поате кїар трезвїн-чїоасъ дн сїмпцеле лор челе вреднїче де лавдъ кѣтръ кѣлтѣръ ши днсемпѣтате на-ціональ. Аста о сїптѣ чеї маї вѣпї дїнтре еї; кѣчї о порнїре кѣтръ Франція ши кѣ-тръ сїмпатїї францозештї леар фї лор ток-таї ашеа де дѣръпѣлѣтоаре, прекѣм а фост Полонезїлор, карїї маї кѣ сеамъ прїп ачеаста аѣ кѣзѣт.

М.

О ПРИМЪВАРЪ КА ТОАТЕ.

Фїреа съ десѣтѣра днкїпїнд днтїа зїдїре. Челе маї рѣнїоаре разе съ пресѣра пе зѣпада фалнїкѣлї мѣпте ка о лѣчїтоаре нѣрнѣръ спре чїнстїреа злї вреднїк кредет дн вѣрстѣ. Черїл вѣрѣ а слѣвї трезетѣл мѣрецѣлї соаре че съ превестѣ кѣ семне днфокате. Лѣмпїъ ши воїоасъ жѣнецъ съ рѣвѣрса престе тот. Пѣсѣрїле флѣтѣра то-латїк десѣтѣнд. Рѣндзѣноа прїп шѣрнїн-дѣї аѣер свѣр дшї прегѣтѣ днвѣкѣдїтѣл кѣв сѣнт вр'о лѣкѣтї стренїпъ, чокѣрміа съ зрка чїрїпїнд. Ерїле тоате кѣпрїндеа кѣтї о фїороасъ склїпїндъ лакрѣмъ. — Дїп копачї плоа пектарѣл зорїлор ка о нїкѣ-раре де перле скѣпне. Франїде вѣпсѣлї скѣпѣтате дїп вобочї вѣдѣ зѣмѣреа фїреї лѣптѣндѣсъ кѣ дрѣгостїрїле боареї рѣко-роасе. Пїапжѣл дшї зрѣ трешїле, дн-тр'але кѣрора рѣсѣрѣрї съ рѣспїндѣ ра-зіле. Зѣвѣдатїчїї мелѣшїї сѣлта спре цѣ-стоасїле лор маїче кѣ зѣераре днсѣтатѣ. — Вїетѣдїле съ гѣдѣра днтре еле, ши сѣ-

тѣрѣндѣсъ съ стропѣ кѣ роза дїп тѣфарї, ши съ децента. Боїї авѣрѣ. Пѣмѣптѣл а-сѣда сѣнт фїерѣл осѣрднїкѣлї плѣгарїѣ. Алвїпїле дїсторцїте зѣзлїа, фѣртїка сѣлї-тоаре ешїсѣ дѣпъ хрѣпъ. —

Коле кѣптекѣл флѣзѣлї прекѣрпат де екстазїї тѣкѣте, с' днтрѣпѣ кѣ гѣлгѣрїле дѣїос прелѣпцїте а пѣсѣрїлор, дїпкоаче шо-потїреа анеї с' днгѣтїа кѣпїсѣрїреа фрѣзї-лор, ши кѣ цїрѣтѣл гѣлгѣпїлор свѣкпїтоа-ре. Тоате днвїнате флокотеа дн аместек — тоате слѣвеа дѣпъ вѣтїндѣ. Нѣмаї мѣ-рецїї лѣмеї, ши пѣсѣрїле де поапте, злї прїп ораше, челеламте прїп рѣсѣпѣрѣ, де-парте дї а дннїертѣшїї пѣкѣта сѣрваре чеасѣрїлор ачесте, мїстѣндѣсъ де лѣмпїа зїлеї, съ децентѣ маї ѣвосїдї де мѣстрѣ-тоаре вїсѣрї, дѣкѣм лѣкѣрѣторїѣл кѣмнѣлї ла днтѣрпारे кѣтръ лѣкѣпїнда са чеа сїм-плѣ ка вїртѣтеа, знде о дреаптѣ хрѣпъ дн ашеаптѣ авѣрїнд. . . .

О днпалта теа ши дарпїкѣ маїкѣ! о фїре їзвор пе сѣкат де мїлѣ! пѣп' ши тѣ-череа та ворѣеде кѣчернїчелор теле сѣм-цїрї. — Нѣ те воїѣ дѣтїїа дїавалта кѣ пѣмѣлѣмїторїї роѣї а пѣлверїї пѣмїндѣте сїпгѣрѣтате. Кѣнд мѣ прїгонеск пѣптрѣ-кѣ пѣ ле самѣп, спре тїне пѣзѣск ка съ мѣ мѣлгѣтїѣ. Тѣтї днпїарцї нѣ днї алїнї дѣрерїле, тѣтї аскѣлцї кѣ лѣар' ампїте сѣ-сѣпѣрїле. Прѣ слаѣ ка съ те пот кѣпрїн-де, те їѣвѣск кѣпоскѣндѣцїї дндрѣареа. Те воїѣ слѣвї пѣпъ мѣ воїѣ днптоарче дн сї-пѣл тѣѣ. —

Рал. . .

ОДЪ РЕЛИГІОАСЪ.

О прѣ днцъленге, ші петърцініте,
 Чел че днвї фїреа, лзтеа 'пподовещї.
 Фацъ певъзхътъ, дн треї фецъ сѳинге,
 Че дїп нефїнцъ, веакърї изводещї.
 Дъхъа ші мїшкареа, де ла тїне віне,
 Тъ днченът пъ аї, те 'нченї дела тїне.
 Нічї къ те прїчене, мїнте омїнеаскъ.
 Те афлї 'н тот локъл, плїненї лъкръа тѣѣ,
 Шї аї прївігіере, нїмїк съ лїпсаскъ,
 Тотъа те слъвеще, ші ещї Дъмъезеѣ.

Мъкар съ се цоатъ, вр'ѣн от прїн естїме,
 Съ тъсоаре марїа, съї гъсаскъ фъндъл,
 Съ пътере колъа, стеле шї планїте,
 Дар ата тъсъръ, пъ ацїзъе гъндъл,
 Къче де шї есте, мїнтеа омїнеаскъ,
 Чева лзмінатъ дїп разъ череаскъ,
 Дн ата търїре, пърерїе сале,
 Съ пїердѣ ка зп авър, нїмїк къ дїкїагъ,
 Нічї съ афле поате хотаръле тале,
 Орї кът съ сілеще, омъа съ 'нцълеагъ.

Къ зп къвжнт нзтаї, аї фъкът търїе,
 Дн атале фачерї, слава та съ веде,
 Тотъавї лзміна, тѣ ещї дн вechе.
 Раза 'нцълепчїшнїї, дїп тїне пърchede,
 Пе сїне къ сїне те 'нфїнцъз сѳинге,
 Днсвш де ла сїне, ещї прѣ ферїчїте,
 Тъ аї фъкът кръгъа, а тїмпъаї връсте,
 Съ днвїе фїреа фдоареа прїмъверїї,
 Съ прїфакъ зїле, аа ернїлор трїсте,
 Бара съ вестеаскъ, тоамна 'нвїелшнїгърїї.

Мъла та къ ланцърї, пе фїнцї ле лїагъ,
 Лїаї кїззїт кърсъл, ле мїшчї къ тъсъръ,
 Днтре еле тоате, дела тїне 'нкїагъ,
 Къ днцълепчїшнїе, а лор легътъръ,
 Прекъш скъптеї тълте, пъвъшеще фокъл,
 Съ ръварсъ стеле, пе черїѣ дн тот локъл,
 Шї кът ла цер їарпа, дн зїоа сьнїпъ,
 Фълдї де протороакъ, скъпърънд ла соаре,
 Лъческ скъптеїазъ, дн алзї лзміпъ,
 Аш ацїклїпеск цїе, стеле съпт нїчоаре.

Лъчачерїї веселї, ръсар ка с'алерде,
 Дн сънїа съ версъ, клїпїрї лзміноасъ,
 Днлїнїандъцї वोа шї сѳыгта та леце,
 Шї словозїнд лзтеї разъ прїведоасъ,
 Дар дѣ ар фї де фокърї, ачестеа кандїле,
 Дѣ ар фї де врїлеантърї черїзрїле плїне,
 Де с'ар івї днкъ, маї стръаъчїтоаре,
 Алте фїнцї позъ пестѣ ачеле тоате,
 Саѣ лзмі шї комїтърї, де фокъ арзътоаре,
 Тоате кътръ тїне, ка кътръ зї поанте.

Дечї дар кътръ тїне, дїп тоатъ търїа,
 Ка зп стронъ дн мареа, че дїп коврї віне,
 Чї рътълне лзтеа, къпоаскът мїе;
 Маї алес еѣ омъа, доамне кътръ тїне,
 Шї факъ 'н тот кръгъа черїзрїлор палте,
 Дѣ ар фї лзмі тълдїме, мїї пензътрате,
 Шї днсвтїт днкъ, съ се маї спореаскъ,
 Ар фї еле тоате, о пънтъръ мїкъ,
 Кътезънд къ тїне, съ се нотрївеаскъ,
 Апої еѣ пъс алтъ, декът о нїмїкъ.

Съпт нїмїкъ; днелъ, дн мїне лъвеще,
 Ата възпътате, фъръ де тъсъръ,
 Фаца та дн мїне, съ днкїнъеще,
 Ка раза де соаре днтр'о нїкътъръ,
 Шї де съпт нїмїкъ, дар те съптѣ дн мїне,
 Те къпоск, тѣ жїздекъ, къцетез ла тїне,
 Мъ дналц къ мїнтеа, маї прескъс де лзтеа,
 Сѳолетъа мїеѣ цїе, къ аа тѣѣ дъх сeste,
 Шї кътї ещї тѣ мїе, зїдїторїѣ анъте,
 Шї еѣ славеї тале, шартор днтр'ачестеа.

Тъ днї даї фїнцъ, чїн' де вреднїчїе,
 Шї еѣ пот а зїче, пѣ ачел темей днкъ,
 Къ деї лзтеа тоатъ, о нїмїквїчїе,
 Еѣ омъа днтр'ѣнса пъс де тот нїмїкъ,
 Съпт о пъргїчїкъ къ дрепт оаре каре,
 А тоатъ фънтъръ, прекъш мї съ наре,
 Дн амеа планїгъ, съпт мїжлок фїшїеї,
 Еѣ днсвшї ачела съпт дъх шї църъпъ,
 Шї ка пѣ о верїгъ дн ланцъа тотїмеї,
 Днтре черїѣ, шї лзте, т'аѣ пъс а та тълъ.

Еѣ днтрѣ амъндозъ, съпт днкїетъра,
 Шї дес'плъсвърїеа чеа маї търїнїгъ,

Dar сънт сългър кендръа а тоатъ фьпгъра,
 Ши дьмнезеирей икоанъ смеригъ,
 Трѣпъа мей дин дъръпъ, дн праф пьтрезеде,
 Іар не тьпетъ минтеа дн повьцзеде;
 Domn mi ровъ ть афлѣ, Дьмнезей ши вьрме,
 Ши де сънт д'ео фьре кѣ о аша іскъсінгъ,
 Днтр'ачеастъ лъме пѣс пѣ о лънгъ време,
 Трекѣ ка ши пълъка те п'аре фьіндъ.

Днтръ ата днсъ, стьпжнеаскъ мѣлъ,
 Теаѣ днтрѣпат днсънѣ, днтръ амеа фьре,
 Броінд ка съ ши калчѣ, не а торѣнѣ сѣлъ,
 Амеа тьрѣтоаре де лът пълъстьвѣре,
 Ка прін тоарте іаръшѣ, съ ть кѣмѣ ла тѣне,
 Съ гьст дн вѣчѣ, дин черескъа вѣне,
 Слава меа фьіндъ п'аѣ лъсат съ пѣаръ,
 Де вѣклеапъа тарне де мѣлтъ отрѣвѣтъ,
 Прін гьстаре дьлче, кѣ отравъ амаръ,
 Лъжнд пѣ алтъѣ зтѣр оаѣа рьтъчѣгъ.

Нъ ажнѣде гьндъа, нъ ростеде гьра,
 Кьтъ шѣ съ каде, лъдъ ши славъ,
 Ата възьтате аѣ трекът тьскъра,
 Нічѣ маѣ поате отъа, о зідѣре славъ,
 Дьпъ вреднѣчѣ, съ те прослѣвеаскъ,
 Декът зпѣліте лакрѣтѣ сьдѣ жьртѣеаскъ,
 Ши кѣ глас съ стрѣце, еѣ доамне зідѣре
 Не тьлѣжнѣтоаре, скъзнпѣ рьскъзнпѣратъ,
 Рьтъчѣреа іаргьтѣ ши мѣ дъ фьрѣчѣре,
 Раѣл, десѣтареа чеа днпгьѣаш датъ.

N. D.

ШАРАДИСТЪЛ¹⁾ ФІЛОРОМАН,²⁾

de K. D. Стефаніді Вілара.

Шараделе саѣ гьчѣтоареле ка езерчѣ-
 дѣе³⁾ істедѣмѣ, дѣчѣ міндѣ фолосѣтоаре део-
 севіт дн едъкаѣа⁴⁾ тѣнерѣмѣ фьінд дн тѣате
 неамтрѣле чѣвѣлізате⁵⁾ кѣ рѣвнъ днтрѣвѣ-
 інцате, ачаста м'аѣ дндетпат а лъкра пѣ-
 дѣнтѣа спре інтродъчереа⁶⁾ лор дн літера-
 тьра⁷⁾ ромълъ; черънд ши пьдъжъдѣнд а
 націоналістѣлор індълцоаса⁸⁾ прѣімѣре, ши

dorind din inimă a pricinăi nașterea altor
 prodъктѣрѣ⁹⁾ маѣ де прец прін алте дьхѣрѣ
 маѣ дьрѣите.

Шараде по аѣ.

2¹⁰⁾

Он тополог¹¹⁾ дн 5 пьрѣцѣ кѣ 5 шараде.

II. 1.

Еѣ сѣнт зп кьжпнт де соѣз греческъ,
 Ам де тот літере пѣасъ;
 Еѣ лъмеа пот съ о фьрѣческъ
 Кѣ че дин фьіндгьтѣ еасъ.

II. 2.

Де чеа д' днпжѣ де ть деспѣрѣческъ,
 Іар' кетаре ам фьрѣтоасъ,
 Кьчѣ везѣ аша фѣ де те прѣвескъ,
 Пѣсъ ла тѣне пре тѣасъ.

II. 3.

Ши д'а доа де ть деслінескъ,
 Ох, старе непорокоасъ!
 Кьчѣ пьн' ла тоарте съ ть прѣческъ
 М'е еоартеа чеа лъкрѣтоасъ.

II. 4.

Ши д'а треѣа ть дескілінескъ
 Ши ть пѣѣ кѣ фаѣа 'птоарсъ.
 Кьчѣ аша трѣвѣ сьдѣ індѣческъ¹²⁾
 Трева-орѣ фаѣ' а треѣа зѣсъ.

II. 5.

Д'а патр'а ть дестовьрѣшескъ,
 Стареа м'е кам тѣкьлоасъ,
 Тотъшѣ де мѣне съ фолосескъ,
 Тоѣѣ канд снза пьн' знде еасъ.

II. 6.

Ши д'а чѣнча даѣкъ ть ліпсескъ,
 Нътаѣ сѣнгърѣ рьтасъ,
 Тотъшѣ нъ ть деспѣдъжъдѣескъ
 Еѣ фьінд а лор крѣеасъ.

¹⁾ Дьгьторѣл де шараде аѣ де гьчѣтоаре ²⁾ Іѣ-
 вѣторѣл деромъліне. ³⁾ Днделетнѣчѣреа, де-
 дареа. ⁴⁾ Крѣшѣрѣ. ⁵⁾ Лъмінате. ⁶⁾ Бьга-
 реа. ⁷⁾ Картеа саѣ кьрѣліле. ⁸⁾ Сьфьрѣтоаре.
⁹⁾ Лъкрѣрѣ (асеменеа). ¹⁰⁾ Днпжѣа шара-
 дъ, (каѣтъ Фоаеа Nr. а. к.) ¹¹⁾ Кьжпн-
 таре де о персоанъ сѣнгърѣ. ¹²⁾ Літере саѣ
 елове. ¹³⁾ Аръта.